

Zubkova V., Geipele I. PROBLEMS, POSSIBILITIES AND SOLUTIONS OF ENERGY EFFICIENCY IMPROVEMENT OF DYELLING HOUSES

Zubkova V., Geipele I. DZĪVOJAMĀ FONDA ENERGOEFĒKTĪVITĀTES PAAUGSTINĀŠANAS PROBLĒMAS, IESPĒJAS UN RISINĀJUMI LATVIJĀ

Latvijas nacionālajā ekonomikā ir vairākas nepilnības. Viena tām, kas ir nozīmīga mūsdienu un ir Latvijas modernizācijas un katra valsts pilsoņa prioritāte, ir enerģijas resursu patēriņa pieaugums, ietekmējot ne tikai ekonomiku, bet arī labklājības līmeni Latvijā. Enerģijas efektivitātes pieaugums ir svarīgākais Latvijas ekonomikas attīstības faktors, un tas var samazināt komunālo pakalpojumu izmaksas. Dzīvojamās mājas patērē diezgan daudz resursu, tajā pašā laikā saglabājot augstu enerģijas taupības potenciālu. Ņemot vērā pastāvīgu degvielas un enerģijas cenu pieaugumu, ir racionāli un rentabli ieviest dažādus energoefektivitātes pasākumus un tehnoloģijas. Eiropas Savienības struktūrfondi nav pilnveidīgi apgūti un arī netiek efektīvi izmantoti. Dzīvojamām mājām, kas patērē daudz resursu, ir liels potenciāls palielināt energoefektivitāti. Tādējādi pētījuma galvenā aktualitāte ir rast risinājumu, lai nodrošinātu esošā dzīvojamā fonda atbilstību kvalitātes standartiem, kuri garantētu komfortablus dzīvošanas apstākļus. Liela nozīme Latvijas Republikas tālākajā attīstībā un tās integrācijā Eiropas Kopienā ir tedarzvojamā dzīvojamās platības nodrošinājums ar zemiem ekspluatācijas izdevumiem. Šobrīd tedarzvojamā nodrošinājums ar dzīvojamu platību ir neapmierinošs gan to trūkuma dēļ, gan to zemās kvalitātes dēļ, tādējādi tā stipri atpaliek no Eiropas Kopienas enerģijas patēriņa standartiem. Energoefektivitātes rādītājs norāda uz valsts ekonomikas konkurētspēju. Ir nepieciešams ievērojami paaugstināt enerģijas patēriņa efektivitāti. Integrētoites pasaules ekonomikā, enerģijas patēriņa efektivitātes notāda un mūsu valsts konkurētspēju, kā arī uz cilvēku dzīves kvalitātes un ekoloģiskās drošības jautājumiem. Dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas nepieciešamība ir izskaidrojama ar atsevišķu negatīvu procesu izplatīšanos dzīvojamajos kompleksos. Latvijas dzīvojamā fondu pamatā sastāda paneļu mājas, kuras tika celtas 60.-80. gados; ēku enerģijas zaudējumi bez siltināšanas darbu veikšanas ar katru gadu palielinās. Pētījuma rezultāti autotiem ļauj apgalvot, ka ir nepieciešams izstrādāt un ekonomiski pamatotu projekta dalībnieku savstarpējās mijiedarbības organizatorisko modeli energoefektivitātes paaugstināšanai Latvijas dzīvojamam fondam, izmantojot optimālo finansēšanas modeli, piesaistot ESF līdzekļus, vienlaicīgi ievērojot visu projektā iesaistīto dalībnieku intereses. Piedāvātais organizatoriskais modelis tieši veidā varētu ietekmēt Latvijas dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas procesa izveidi, kas sniegtu efektīvu un ekonomiski pamatotu rezultātu.

Zubkova V., Geipele I. ECONOMIC MODELING POTENTIAL OF HOUSING OPTIONS FOR IMPROVING ENERGY EFFICIENCY IN LATVIA

Zubkova V., Geipele I. EKONOMISKĀS MODELĒŠANAS POTENCIĀLA IZMANTOŠANAS IESPĒJAS DZĪVOJAMĀ FONDA ENERGOEFĒKTĪVITĀTES PAAUGSTINĀŠANAI LATVIJĀ

Mūsdienu enerģijas un resursu taupības uzdevumu risināšana ir viens no sociālās un politiskās drošības nodrošināšanas veidiem Latvijā. Siltuma enerģija ir produkts, kuru cilvēks pastāvīgi patērē. Un šodien tas ir nozīmīgākais produkts - kā pirmais nepieciešamības prece,

visdārgākais vērtības izteiksmē un ar augošu cenu. Lielai tedarzvojamā daļai nav siltuma patēriņa samazināšanas iespējas centrālās apkures sistēmā. Šobrīd 90% dzīvojamā fonda dati liecina, ka siltuma ūdensapgābe ir nepietiekami ekonomiska un standartiem. Statistiskās reizes lielāki par Eiropas rādītājiem. Tādu dzīvojamā apstākļu radīšana, kas atbilstu mūsdienu vīzīem, ir viens no svarīgākajiem valsts sociāli-ekonomiskās politikas tehniskiem, ekoloģiskiem un estētiskiem faktoriem. Tādējādi galvenajā pētījuma aktualitāte ir nodrošināt esošā dzīvojamā fonda atbilstību kvalitātes standartiem, lai nodrošinātu komfortablus dzīvošanas apstākļus. Šis aktualitātes izpildei ir nepieciešama ekonomisko Nemūlīga degvielas un enerģijas cenu sadārdzināšanās padara lietderīgu un izdevīgu energotaupības pasākumu un tehnoloģiju izmantošanu. Dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas nepieciešamība ir izskaidrojama ar negatīvo procesu izplatīšanos celtnes 60.-80. gados; ēku enerģijas zaudējumi bez siltināšanas darbu veikšanas palielinās ar katru gadu. Pētījuma rezultāti autotiem ļauj apgalvot, ka ir nepieciešams izstrādāt un ekonomiski pamatotu projekta dalībnieku savstarpējās mijiedarbības organizatorisko modeli finansēšanas modeli, piesaistot ESF līdzekļus, vienlaicīgi ievērojot visu projektā iesaistīto dalībnieku intereses. Piedāvātais organizatoriskais modelis tieši veidā varētu ietekmēt Latvijas dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanas izveidi, kas sniegtu efektīvu un ekonomiski pamatotu rezultātu.

Zidulina T. THE REGULATORY RESPONSE TO FINANCIAL CONTAGION AND SYSTEMIC RISK

Židulina T. REGULĒŠANAS REAKCIJA UZ FINANSIĀLIEM UN SISTĒMISKAJIEM RISKIEM

Liquidity control and systemic risk modeling is legitimate and central objective of regulation and supervision. The author briefly discusses policy responses to the ongoing global liquidity crisis. Within the scope of the systemic risk concept as outlined in the paper, two major flaws of the pre-crisis supervisory and regulatory became apparent. First, the old intermediaries and markets. Second, it generated a lot of information about types of several aspects and need for improvement of financial regulation and supervision from systemic perspectives. The author emphasizes such phenomena as "too big to fail" or "too effective, powerful and systemic regulation.